

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 988: Tông Chỉ Của Việc Phật Thuyết Chư Pháp Duyên Sanh, Là Để Con Người Thể Hội Được Đạo Lý “Tức Giả Tức Không, Tức Không Tức Giả”

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 085)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Tông chỉ của việc Phật thuyết chư pháp duyên sanh, là để con người thể hội được đạo lý tức giả tức không, tức không tức giả.】

Chư pháp duyên sanh (các pháp do nhân duyên sanh ra), trong “Kinh Bát Nhã” giảng nhiều nhất, trong các kinh điển Pháp Tướng giảng cũng không ít; từ đó có thể biết, sự việc này đích xác là một chủ đề chính yếu mà Thế Tôn khai thị cho tất cả chúng sanh. Dụng ý của Ngài ở đâu? Chúng sanh từ vô thủy kiếp đến nay, đời đời kiếp kiếp đều mê mờ trong cảnh duyên, kiên cố chấp trước, cho rằng pháp duyên sanh là chân thật, cho rằng pháp duyên sanh là có thể nắm bắt, là có thể đạt được, đây chính là nguyên nhân khiến chúng ta đời đời kiếp kiếp sanh tử luân hồi trong Lục đạo mà không thể nào thoát ly. Tông chỉ của việc Phật vì chúng ta nói pháp duyên sanh, chính là để bảo chúng ta liễu giải chân tướng sự thật này. Bạn không liễu giải, Phật chỉ đơn thuần khuyên bạn buông xuống, khuyên bạn xả bỏ, bạn sẽ không cam tâm tình nguyện. Cho dù nghe đạo lý Phật giảng rất hay, giảng rất viên mãn, rất có lý lẽ, thế nhưng chính mình vẫn không chịu buông xuống.

Phật thấu hiểu, tuy rằng Phật đã giảng rất nhiều, quan niệm của bạn vẫn y như cũ, không xoay chuyển được, Phật không trách chúng ta không thể chuyển hóa, không trách chúng ta; Ngài biết rõ bệnh căn của chúng ta nằm ở đâu, Ngài chưa chữa khỏi bệnh cho chúng ta. Ngài giống như một vị lương y, chúng ta là bệnh nhân, uống thuốc của Ngài rồi mà bệnh vẫn chưa thấy hiệu nghiệm. Cho nên Phật tiếp tục không ngừng đến để trị liệu cho chúng ta, đây chính là nguyên do vì sao thuyết pháp bốn mươi chín năm không phải trong thời gian ngắn ngủi liền hoàn thành, mà lại cần một thời gian dài đến như vậy; không chỉ là bốn

mười chín năm, nói thực ra là đời đời kiếp kiếp. Trong Phật pháp thường nói: “Trong cửa nhà Phật, không bỏ một ai”. Bất luận chúng ta luân lạc đến nẻo nào, chư Phật Bồ Tát luôn luôn đi theo chúng ta, luôn luôn tìm cơ hội để khai đạo chúng ta, đây là đại từ đại bi, luôn hy vọng chúng ta sớm ngày giác ngộ. Chân chính thấu suốt và thể hội được rồi, thì hết thấy pháp thể gian và xuất thể gian đều là “không” và “hữu” đồng thời.

“Tức giả tức không”, giả là nói về tướng, không là nói về thể, thể chính là pháp tánh. Tướng là huyễn hữu (cái có hư huyễn), giả hữu (cái có giả tạm), phần trước chúng ta cũng đã từng nhiều lần nói qua, [nó] chỉ là tướng tương tục của nghiệp nhân quả báo trong sát-na chín trăm lần sanh diệt mà thôi. Thật tại giống như trong “Kinh Lăng Nghiêm” đã nói: “đương xứ xuất sanh, đương xứ diệt tận” (sanh ra tại ngay nơi đó, diệt tận tại ngay nơi đó), “tùy chúng sanh tâm, ứng sở tri lượng” (tùy theo tâm chúng sanh mà ứng hiện ra vừa đúng với lượng nhận biết của họ), nó đích xác là trọn chẳng thể được (liễu bất khả đắc).

Bổn kinh (Kinh Kim Cang) nói được thấu triệt, nói được rất hay, chẳng những chư pháp bất khả đắc (các pháp không thể được), mà ngay cả nói đến cái tâm hay chấp trước của chúng ta, “tam tâm” đều bất khả đắc: quá khứ tâm bất khả đắc, hiện tại tâm bất khả đắc, vị lai tâm bất khả đắc. Điều này liên thuyết minh cho việc phạm phu chúng ta khởi tâm động niệm, cho rằng có cái tâm “năng chấp” (chủ thể chấp trước), cho rằng có cái pháp “sở chấp” (đối tượng bị chấp trước), nào có hay biết đâu năng chấp và sở chấp thấy đều bất khả đắc; đây chính là đem tông chỉ của chư pháp duyên sanh hiển lộ ra một cách triệt để vậy.